

XS4All verslaat Telenet

Grote internetprovi najaar 2002

Clickx test al meerdere jaren de belangrijkste internetaanbieders in Vlaanderen. Elke twee weken krijg je daar een overzicht van in dit blad. Om het half jaar doen we nog iets meer en testen we behalve de snelheid ook nog de bereikbaarheid, klantvriendelijkheid en bruikbaarheid van allerlei diensten.

In alfabetische volgorde gaat het om de volgende acht internetabonnementen voor modemtoegang: Belgacom.Net en Belgacom Skynet, Planet Internet Freedom Go en Premium, Tiscali Free en Complete, VT4.net en Wanadoo. Daarnaast voelen we eveneens acht breedbandabonnementen stevig aan de tand: Belgacom Skynet ADSL Go, Planet Internet ADSL One en ADSL Mega, Tiscali ADSL, Wanadoo ADSL Up, XS4All ADSL Go en ADSL Rocket en Telenet via de teledistributiekabel. Twee keer per jaar bekijken we de providers uitgebreider dan alleen maar de tweewekelijkse werksnelheidsmeting. Van de acht modem-

abonnementen geven er vijf je gratis toegang: Belgacom.Net, Planet Internet Freedom Go, Tiscali Free, VT4.Net en Wanadoo. Er zitten er slechts drie in onze test waarvoor je een abonnement moet betalen: Belgacom Skynet Net Comfort, Planet Internet Freedom Premium en Tiscali Complete. Overigens hebben we van Tiscali Complete geen aparte snelheidstest uitgevoerd: om toch een complete eindscore te kunnen presenteren hebben we dus voor het gemak aangenomen dat je ongeveer dezelfde snelheid haalt als bij Tiscali Free. Daarnaast hebben we dus acht breedbandabonnementen: Telenet Internet met toegang via de telekabel

en zeven ADSL-abonnementen van vijf providers (Belgacom Skynet, Planet Internet, Tiscali, Wanadoo en XS4All) en hier moet je in alle gevallen een abonnement betalen. Dit zijn alle belangrijke internetaanbieders die zich richten op de particuliere markt. Er zijn nog andere bekende providers zoals Cable & Wireless, Easynet, KPN en UUnet, maar deze richten zich voornamelijk op bedrijven en horen daarom niet thuis in deze test.

Voor de snelheidsresultaten van deze halfjaarlijkse test gebruiken we zoals altijd de testresultaten van het voorbije half jaar zoals die in onze database opgeslagen zitten.

dertest

VAKTAAL

ADSL: Asymmetrical Digital Subscriber Line. Een communicatietechnologie die je in staat stelt om via de gewone telefoonkabel grote hoeveelheden data te verzenden, zonder dat het telefoonverkeer daardoor wordt belemmerd.

Ftp: File Transfer Protocol. Het protocol dat wordt gebruikt op een netwerk om bestanden binnen te halen (downloaden) of te plaatsen (uploaden).

Http: Het protocol dat gebruikt wordt op het web voor het transporteren van hypertext-documenten of html-bestanden.

ISDN: Integrated Services Digital Network. Glasvezelkabelnet met twee onafhankelijke communicatiekanalen voor snel dataverkeer. Hiermee worden snelle digitale verbindingen gemaakt voor telefoons en andere communicatieapparatuur.

V.92: Een modemprotocol waarbij je via je gewone telefoonlijn surft maar toch een waarschuwing krijgt als iemand je probeert op te bellen. Je kan het telefoongesprek dus voeren en daarna gewoon verder surfen.

BEOORDELINGSWIJZE

Ons testlab ontwikkelde een testmethode voor internetproviders. De testmethode beoordeelt elke internetaanbieder op vier hoofdcriteria: abonnementsfaciliteiten, beschikbaarheid van hulp, beschikbaarheid en presentatie van een eigen portaal, werksnelheid. Voor elk van deze vier hoofdcriteria berekenen we een puntenaantal op honderd. Om praktische redenen geldt dat niet voor de snelheidsscores: die zijn in theorie onbegrensd. Daaruit berekenen we dan weer twee algemene eindscores voor beginners en voor gevorderden, plus meer specifieke eindscores voor gamers, surfers en downloaders. Je vindt in de tabellen bij het artikel welke wegingen we toegepast hebben om de diverse eindscores te berekenen. Beginners stellen natuurlijk meer prijs op informatie en beschikbaarheid van hulp dan op snelheid, terwijl voor alle andere categorieën (gevorderden, gamers, surfers en downloaders) de snelheid het meest van belang is. Bij gamers staan connectiviteit en responsiviteit hoog in het vaandel, bij surfers de *http*-snelheid en bij downloaders de *ftp*-snelheid. Gevorderden laten zowel *http*- als *ftp*-snelheid het zwaarst doorwegen.

Abonnement

We geven punten op de abonnementskosten: tien punten voor gratis toegang en daar gaat voor iedere € 25 abonnementsgeld één punt vanaf. Voor de breedbandabonnementskosten trekken we één punt per € 75 af. Daarnaast geven we punten op de werkkosten: dertig punten als je helemaal gratis kan internetten (dus ook geen telefoonkosten!), één punt eraf per € 2/maand werkkosten en een punt erbij per 5 GB maandvolume (10 punten als er geen volumebeperking is). We kennen daarnaast punten toe voor alle diensten die je bij het abonnement krijgt. Zo zijn er punten te verdienen per mailbox en per e-mailalias, voor de MB ruimte van mailboxen en de webruimte die je krijgt. We geven verder punten voor allerlei eigen servers van de provider (zoals chat- en spelservers maar ook proxy-

servers en eigen software-archieven of mirrors daarvan). Er zijn punten voor toegang vanuit het buitenland via lokale inbelpunten aldaar en extra punten voor wie al V.92 ondersteunt of zonder meerkost 64 of zelfs 128 kbit/s *ISDN*. De juiste criteria en hoeveel punten er te verdienen vallen vind je in de tabel.

Hulp (support)

Voor hulp spelen twee dingen mee: de beschikbaarheid van de ondersteuning en het soort hulp dat geboden wordt (we vatten dit samen onder de noemer 'bereikbaarheid'), plus de kwaliteit van de in de praktijk geboden hulp. Voor de bereikbaarheid geven we meer punten naarmate de telefoonkosten minder bedragen, daarnaast zijn er punten te verdienen naarmate de helpdesk langer en zeker in het weekend open is. Tenslotte zijn er nog punten voor alternatieve contactmogelijkheden, zoals e-mail, nieuwsgroepen of als je terecht kan voor informatie, 'knowledge bases' en FAQ's op de website van de provider. Voor het bepalen van de kwaliteit leggen we elke helpdesk in de voorjaarstest vijf testvragen voor. Zie de voorjaarstest voor meer informatie hierover.

Portaal

Een portaal is niet hetzelfde als een gewone website. Een portaal biedt allerlei knooppunten naar andere sites op internet. Zoekmachines, e-winkels, nieuws, het hoort er allemaal bij. Het portaal is uiteraard het uithangbord voor de internetprovider. Wij kennen punten toe als het om een echt portaal gaat, niets als het een gewone website is en ergens daartussenin als het – wat dacht je – daar ergens tussenin zit. Een link naar een bekende internationale zoekmachine zoals Google, AltaVista of Yahoo levert punten op en dat is wat minder als er alleen maar naar bekende of minder bekende Belgische of andere Europese zoekmachines gekoppeld wordt. Actueel algemeen nieuws is punten waard, net zoals geïntegreerde e-commerce (on

line shopping), toegang tot bank en beurs, de aanwezigheid van eigen discussieforums en toegang tot chat, mail, sms en/of fax. Ten slotte geven we ook nog maximum tien punten op onze subjectieve indruk van de site. Hoe zit ze in elkaar en is het een beetje leuk gepresenteerd? Deze punten vind je op [www.clickxmagazine.be].

Werk snelheid

Dit ken je al, want het is een gemiddelde van alle week- en maandoverzichten van het voorbije halfjaar. In feite vragen we gewoon aan onze database om het gemiddelde van alle resultaten over het voorbije halfjaar te berekenen. De providerscore geeft aan hoe snel je in het algemeen met de provider kan werken, de gamerscore richt zich op connectiviteit en responsiviteit, de surferscore legt de nadruk op http en de downloaderscore op ftp. Deze tabel vind je op [www.clickxmagazine.be].

Tiscali

De Italiaanse groep Tiscali is dol op overnames. Ze hebben dat in België nogal grootschalig gedaan. Als je World Online, Village Uninet en Yucom in onze testen mist, komt dat omdat dat nu allemaal Tiscali is. Je kan bij Tiscali net zoals bij de andere providers meerdere soorten betalende accounts en een ADSL-abonnement krijgen. De hulpvoorzieningen zijn wat aan de magere kant en dat maakt hen iets minder geschikt voor beginners. Bij de abonnementsfaciliteiten word je beter uitgerust. Het ADSL-aanbod blijkt eerder middelmatig te scoren. Het betalend modemabonnement Tiscali Complete zit helaas nog steeds niet in de providermonitor, maar het verdient een pluim omdat de werkskosten het laagst van allemaal liggen. Je telefoonkosten voor de internetverbinding worden namelijk verrekend door Tiscali en niet door Belgacom en dat blijkt een heel goede zaak te zijn: op maandbasis levert dit de laagste werkskosten op, die we tot dusver zagen. We zijn eigenlijk verast dat Tiscali er niet meer mee pronkt.

INFORMATIE: ABONNEMENT

Provider	Product	Jaarabonnement*	Werkkosten**	Volumebeperking (10p: geen; 1p per 5 GB/maand)	1p/mailbox	1p/e-mailalias	2p/10 MB mailboxruimte	2p/10 MB webruimte
Belgacom Skynet	Belgacom.Net	10	15	10	1	10	1	2
Belgacom Skynet	Net Comfort	7	15	10	1	10	10	4
Planet Internet	Freedom Go	10	16	10	1	1	4	4
Planet Internet	Freedom Premium	10	16	10	5	3	4	6
Tiscali	Free	10	15	10	1	3	2	6
Tiscali	Complete	9	18	10	3	3	4	10
VT4	VT4.net	10	15	10	1	4	2	0
Wanadoo	Free	10	15	10	1	2	2	2
Telenet	Internet Mono	10	9	2	2	5	10	10
Belgacom Skynet	ADSL Go	10	10	2	1	10	10	10
Planet Internet	Planet ADSL One	10	10	2	5	1	4	10
Planet Internet	Planet ADSL Mega	10	4	3	5	1	4	10
Tiscali	ADSL	10	13	2	3	3	6	20
Wanadoo	ADSL Up	10	12	3	10	2	4	10
XS4All	ADSL Go	10	11	2	5	0	4	10
XS4All	ADSL Rocket	10	9	3	5	0	4	10

* 10p=gratis of geen; -1p voor elke € 25 /jaar bij modemabonnement, voor elke € 75 /jaar bij breedband

** max 30p; -1p voor elke € 2 /maand

Belgacom.net en Belgacom Skynet

Belgacom.Net

Skynet
—Belgacom—

Belgacom.Net en Belgacom Skynet vormen eenzelfde provider. De eerste zorgt voor gratis internettoegang en bij de tweede moet je betalen. Zoals je kan verwachten heeft een gratis account enige nadelen in vergelijking met een betalende. Dat uit zich bijvoorbeeld op het gebied van abonnementsvoorwaarden en -diensten, meegeleverde extra's en beschikbare hulp. De website van Belgacom.Net en Skynet is een echt internetportaal en hoe-

wel het om hetzelfde portaal gaat, krijg je toch net iets anders te zien als je naar Belgacom.Net surft dan wel als je Skynet bezoekt. Allerlei interessante dingen zijn slechts één klik ver. Uiteraard kun je er ook terecht voor ADSL. We horen en lezen vooral veel geklaag over Skynet, maar onze testen laten zien dat dat zeker niet terecht is. Skynet ADSL geeft goede prestaties en weinig uitval (al doet XS4All dat nog beter). Skynet heeft het meest indrukwekkende lokale software-archief van allemaal. Ze zijn *mirror* voor diver-

se bekende software-archieven. Het grootste nieuws van Belgacom voor dit najaar is de upgrade van alle ADSL Go profielen van een werkelijke 1 Mbit/s (officieel 750 kbit/s) *downstream* naar 3,36 Mbit/s. Hier profiteert niet alleen Belgacom van, maar alle providers die via TurboLine een ADSL Go abonnement aanbieden. Dat zijn alle ADSL-providers in onze test, hoewel er een paar zijn die, waar ze kunnen, met KPN werken in plaats van met TurboLine.

VAKTAAL

Downstream: Tegengestelde van upstream. De snelheid van het internet (of een netwerk) van de server in de richting van de gebruiker, bijvoorbeeld een e-mail, een webpagina of een bestand dat je hebt gedownload.

Mirror: Een exacte kopie van een bestaande website. Vaak worden mirrors geïnstalleerd van zeer veel gebruikte websites om de oorspronkelijke websites te ontlasten en zo de verbindingen sneller te maken.

Meer details van onze grote providertest vind je on line. Surf snel naar www.clickxmagazine.be.

Lokaal software-archief (5p)	Eigen chatserver (5p)	Eigen spelservers (5p)	Eigen proxyserver (5p)	Eigen proxy niet verplicht (1p)	Transparante proxy of cache (1p)	Buitenlandse POP's (2p, 1p voor optie)	V.92 toegang (1p)	ISDN 64k zonder meer-kost (1p)	ISDN 128k zonder meer-kost (1p)	Subtotaal (max. 85)	Score (max. 100)
5	5	5	5	1	1	1	1	1	0	74	87
5	5	5	5	1	1	1	1	1	0	82	96
5	5	5	5	1	1	0	1	1	1	71	84
5	5	5	5	1	1	0	1	1	1	79	93
5	0	0	5	1	0	0	1	1	1	61	72
5	0	0	5	1	0	0	1	1	1	71	84
0	5	0	0	1	1	0	0	1	1	51	60
5	5	0	5	1	0	0	0	1	0	59	69
5	5	5	5	0	0	0	0	1	1	70	82
5	5	5	5	1	1	1	1	1	0	78	92
5	5	5	5	1	1	0	1	1	1	67	79
5	5	5	5	1	1	0	1	1	1	62	73
5	0	0	5	1	0	0	1	1	1	71	84
5	5	0	5	1	0	2	1	1	1	72	85
5	0	5	5	1	1	2	0	1	1	63	74
5	0	5	5	1	1	2	0	1	1	62	73

XS4All

XS4All is in ons land nog niet zo bekend. Als je echter denkt dat ze pas komen kijken, ben je mis. Het is een provider van Nederlandse oorsprong. Ondertussen maakt de Belgische vestiging geen deel meer uit van het Nederlandse XS4All (een volle dochter van KPN) maar staat het op eigen benen. Hoewel ze in Nederland bij de grote jongens horen, is dat in België niet zo. Klein maar fijn schijnt alleszins het motto te zijn van XS4All België. Volgens onze metingen haal je de hoogste doorvoersnelheden met hun ADSL-aanbod, maar helaas scoren ze niet zo goed op de andere parameters van de test. De abonnementsvoorwaarden zijn nogal schriel, de helpdesk is slechts heel beperkt telefonisch bereikbaar en de

website is geen portaal, wat betekent dat je die niet kan gebruiken als een uitgangspunt bij het surfen. Ze hebben wel een vrij goed uitgebouwde hulpsectie, dus als je op zoek bent naar technische informatie, vind je dat vrij gemakkelijk. Als je alleen maar geïnteresseerd bent in rauwe prestaties, is XS4All echter een prima keuze. Hun ADSL Rocket doet zelfs Telenet verbleken en voor ADSL Go hoeft XS4All zich ook helemaal niet te schamen.

De links

Geteste internetproviders:

- Belgacom.Net en Belgacom Skynet
[www.belgacom.net]
[www.skynet.be]
- Planet Internet
[www.planetinternet.be]
- Telenet
[www.telenet.be]
- Tiscali
[www.tiscali.be]
- VT4.net
[www.vt4.net]
- Wanadoo
[www.wanadoo.be]
- XS4All
[www.xs4all.be]

Uitleg over de providermonitor

[www.providermonitor.be/faq]

INFORMATIE: HELPDESK

Provider	Product	Telefoonkosten*	Terugbellen (10p)	Week: >11u open (10p); >13u (15p)	Zaterdag open (10p); >=8u (20p)	Zondag open (10p); >=8u (20p)	Hulp via e-mail (10p)	Hulp via providernieuwsgroep (10p)	Hulp via website (10p)	Hulp voor non-Windows (10p)
Belgacom Skynet	Belgacom.Net	0	10	10	20	0	10	0	10	10
Belgacom Skynet	Net Comfort	20	10	10	20	0	10	0	10	10
Planet Internet	Freedom Go	2	10	10	20	0	10	0	10	10
Planet Internet	Freedom Premium	2	10	10	20	0	10	0	10	10
Tiscali	Free	5	10	15	20	0	10	10	10	10
Tiscali	Complete	10	10	15	20	0	10	10	10	10
VT4	VT4.net	0	10	0	0	0	10	0	10	10
Wanadoo	Free	0	0	15	20	20	10	0	10	0
Telenet	Internet Mono	5	10	10	20	20	10	10	10	10
Belgacom Skynet	ADSL Go	20	10	10	20	0	10	0	10	10
Planet Internet	Planet ADSL One	10	10	10	20	0	10	0	10	10
Planet Internet	Planet ADSL Mega	10	10	10	20	0	10	0	10	10
Tiscali	ADSL	10	10	15	20	0	10	10	10	10
Wanadoo	ADSL Up	7	10	15	20	20	10	10	10	10
XS4All	ADSL Go	10	10	0	10	0	10	10	10	10
XS4All	ADSL Rocket	10	10	0	10	0	10	10	10	10

* gratis (20p); zonaal (10p); 5 eurocent/min (7p); € 0,45 /min (5p); € 0,75 /min (2p); meer (0p)

Planet Internet

Planet Internet doet de telefoonfacturatie voor internetgebruik zelf en wel goedkoper dan Belgacom. Dat gaat via de Freedom-abonnementen. We hebben dat zelf uitgetest en het is inderdaad goedkoper, maar we stelden vast dat het Tiscali Complete abonnement nóg een stuk goedkoper is. Planet Internet vangt je telefoons op doordat je naar een voorkeuzenummer 1525 moet bellen, maar Tiscali kan dat zonder een dergelijk voorkeuzenummer.

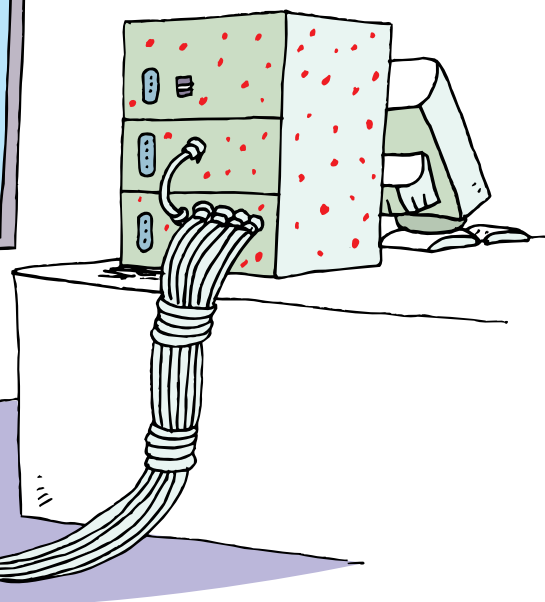
In elk geval krijg je vooral bij het betalend abonnement Freedom Premium waar voor je geld en ook de modemwerksnelheid blijkt goed mee te vallen. Voor het ADSL-abonnement zijn de voorwaarden ook erg aantrekkelijk, al moeten ze daar onder meer Belgacom Skynet duidelijk laten voorgaan. Qua prestaties valt het ook goed mee, al moeten we de opmerking maken dat de ADSL-score erg hoog uitvalt omdat Planet al wat langer

met een 4Mbit-profiel getest werd terwijl Belgacom pas vanaf 1 november begonnen is de ADSL Go's te upgraden naar 3,36 Mbit/s. We zullen dus tot volgend voorjaar moeten wachten om te zien wie echt het snelst is. Op dit moment kan echter niemand concurreren met het fenomenale ADSL Rocket abonnement van XS4All. De Planet Internet portaal-site had ooit originele inhoud, maar omwille van besparingen moet dat allemaal ingekrompen worden. De site is

nog steeds aantrekkelijk als startpunt, maar waar vroeger echte originele inhoud te vinden was, klik je nu voornamelijk op links naar andere sites. Dat moet een opluchting zijn voor MSN België, want zoals we uit betrouwbare bron vernamen, beschouwde MSN het portaal van Planet als hun grootste concurrent. We hebben ook het Planet ADSL Mega abonnement in deze test opgenomen. Oorspronkelijk waren we dat niet van plan, omdat het met € 52 per maand niet bepaald in onze categorie van basisbreedbandabbonementen thuis hoort. Bij Planet had echter iemand zich 'vergist' en het profiel van ons testsysteem in Antwerpen omhooggeschroefd van ADSL One naar ADSL Mega van 12 september tot en met 7 november. De testresultaten van ADSL Mega zijn dus van die periode, de testresultaten van ADSL One vallen daarbuiten. Dat geeft ons de gelegenheid om op te merken dat hoewel Planet ADSL Mega van hetzelfde 8Mbit-KPN profiel gebruikt maakt als XS4All ADSL Rocket, de snelheid van die laatste kennelijk een stuk hoger ligt voor een veel lagere prijs.

IS IE AL GETEST OP DE RODE HOND?

PROVIDERTEST ...

Bereikbaar van bij andere provider (10p)	Subtotaal (max. 140)	Bereikbaarheidsscore (op 100)	Kwaliteitscore (op 100)	Helpdeskscore (op 100)
10	60	43	56	50
10	80	57	56	57
10	62	44	56	50
10	62	44	56	50
10	80	57	56	57
10	85	61	56	59
10	30	21	58	40
10	75	54	36	45
10	95	68	42	55
10	80	57	56	57
10	70	50	56	53
10	70	50	56	53
10	85	61	56	59
10	102	73	36	55
10	60	43	72	58
10	60	43	72	58

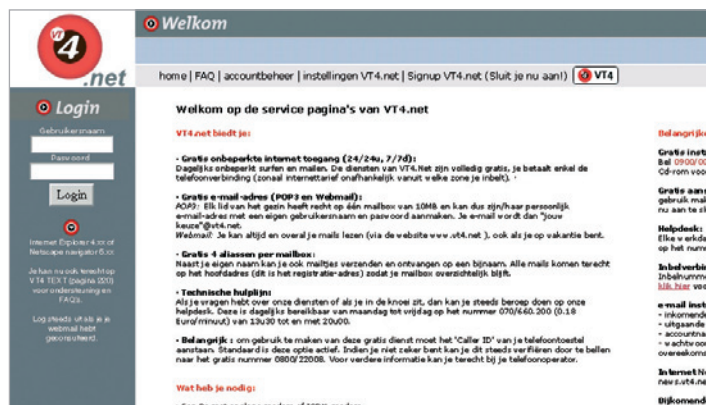
VT4.net

De televisiezender VT4 biedt via UUnet gratis internet aan. Kennelijk is dat voornamelijk voor de naambekendheid bedoeld, want je krijgt niet veel bij het abonnement. Er is zo weinig hulp beschikbaar dat VT4.net de laagste hulpscore behaalde. Op het gebied van abonnementsvoorwaarden word je ook al niet verwend. In feite haalt VT4.net over de hele lijn de laagste scores. We kunnen dit abonnement dus niet aanbevelen.

Wanadoo

We moeten zeggen dat we dit najaar een beetje teleurgesteld zijn in Wanadoo. Waar ze in vorige testen een erg aantrekkelijk profiel wisten te tonen, zitten er nu duidelijk wallen onder de ogen. Ze behaalden de voorlaatste plaats bij de modemproviders en wisselden de voorlaatste of laatste plaats af bij de breedbandproviders. Helaas dus ook geen aanbeveling.

EINDSCORES PER TESTCRITERIUM

Provider	Product	Abonnement	Helpdesk	Portaal	Algemene werksnelheid (Providerscore)	Gamewerksnelheid (Gamerscore)	Surfwerksnelheid (Surferscore)	Downloadersnelheid (Downloaderscore)
Belgacom Skynet	Belgacom.Net	87,0	50,0	87,0	51,9	87,1	53,3	50,5
Belgacom Skynet	Net Comfort	96,0	57,0	87,0	52,0	87,3	53,6	50,5
Planet Internet	Freedom Go	84,0	50,0	65,0	51,0	86,5	52,1	49,9
Planet Internet	Freedom Premium	93,0	50,0	65,0	52,2	86,7	53,8	50,6
Tiscali	Free	72,0	57,0	80,0	52,0	85,8	53,8	50,2
Tiscali	Complete	84,0	59,0	80,0	52,0	85,8	53,8	50,2
VT4	VT4.net	60,0	40,0	9,0	50,7	86,8	52,4	49,0
Wanadoo	Free	69,0	45,0	79,0	50,6	86,7	52,4	48,7
Telenet	Internet Mono	82,0	55,0	67,0	326,7	134,1	197,1	456,4
Belgacom Skynet	ADSL Go	92,0	57,0	87,0	182,4	111,1	150,9	213,8
Planet Internet	Planet ADSL One	79,0	53,0	65,0	214,1	116,7	161,2	267,0
Planet Internet	Planet ADSL Mega	73,0	53,0	65,0	306,8	130,8	204,0	409,5
Tiscali	ADSL	84,0	59,0	80,0	180,2	110,7	147,6	212,7
Wanadoo	ADSL Up	85,0	55,0	79,0	172,3	109,1	137,5	207,1
XS4All	ADSL Go	74,0	58,0	20,0	197,4	113,6	150,3	244,5
XS4All	ADSL Rocket	73,0	58,0	20,0	392,0	146,4	224,4	559,6
Weging BEGINNERS		25%	25%	20%	30%	—	—	—
Weging GEVORDERDEN		25%	5%	15%	55%	—	—	—
Weging GAMERS		25%	5%	5%	—	65%	—	—
Weging SURFERS		25%	5%	20%	—	—	50%	—
Weging DOWNLOADERS		25%	5%	5%	—	—	—	65%

Tiscali Complete zit nog niet in de ProviderMonitor en dus hebben we de snelheidsresultaten van Tiscali Free gekopieerd

EINDSCORES PER GEBRUIKERSPROFIEL

Beginners	Volgorde	Gevoerden	Volgorde	Gamers	Volgorde	Surfers	Volgorde	Downloaders	Volgorde
67,2	11	65,8	10	85,2	11	68,3	10	61,4	11
71,3	9	68,5	9	87,9	9	71,1	9	64,0	9
61,8	14	61,3	14	83,0	13	62,6	14	59,2	13
64,4	12	64,2	12	85,4	10	65,7	12	61,9	10
63,9	13	61,5	13	80,6	14	63,8	13	57,5	14
67,4	10	64,6	11	83,7	12	66,9	11	60,6	12
42,0	16	46,2	16	73,9	16	45,0	16	49,3	16
59,5	15	59,2	15	79,8	15	61,5	15	55,1	15
145,7	2	213,0	2	113,8	2	135,2	3	323,3	2
109,4	5	139,2	5	102,4	4	118,7	4	169,2	6
110,2	4	149,9	4	101,5	5	116,0	5	199,2	4
136,5	3	199,4	3	109,2	3	135,9	2	290,3	3
105,8	6	135,1	6	99,9	6	113,8	6	166,2	7
102,5	7	130,6	8	98,9	7	108,6	7	162,6	8
96,2	8	133,0	7	96,2	8	100,6	8	181,3	5
154,4	1	239,8	1	117,3	1	137,4	1	385,9	1

Telenet

We testen Telenet alleen maar voor hun kabelinternetaanbieding. En daarmee liet deze provider iedereen jaar na jaar ver achter zich. Niet alleen haalde ze de hoogste snelheid van allemaal (inclusief ADSL), je kreeg ook een flink pak extra's. Dat geluk bleef echter niet duren en Telenet is dit najaar van zijn troon gestoten en bezet nu de tweede plaats. Telenet heeft zijn officiële specificatie voor het kabelabonnement omlaaggezet van 10 Mbit/s (ongelimeerde Ethernetsnelheid) naar 4 Mbit/s. In feite blijkt een en ander nog steeds op ongelimeerde ethernetbandbreedte te werken, al heeft Telenet geëxperimenteerd met een beperking op 4 Mbit/s (wat meteen leidde tot klachten van gebruikers). Wij horen ook vaak klachten van Telenet-abonnees over de andere beperkingen die Telenet oplegt: geen internetdeling toegestaan, rigoureuze upload/download-beperkingen, blokkering van TCP/IP-poorten om te verhinderen dat abonnees zelf servers draaien, enzovoorts. Telenet gaat daar alleszins veel verder in dan de meeste ADSL-providers. Niette-

min vinden wij (onder meer op basis van eigen ervaring) dat de meeste Telenet-klanten hier weinig of geen last van zullen hebben. Je moet al dagelijks ISO-bestanden (cd-beeldkopieën) of dvd-films zitten downloaden om tegen hun downloadlimieten aan te botsen. En zolang je geen eigen webserver thuis wil opzetten, heb je ook geen last van de poortblokkeringen. En hoewel Telenet officieel het delen van de internetverbinding verbiedt tenzij je daar een speciaal abonnement voor neemt, blijkt het probleemloos mogelijk en krijg je daar ook geen problemen mee zolang je natuurlijk de transmissielimieten niet overschrijdt. De hulpfaciliteiten zijn in-

drukwekkend: men helpt je zo maar even zestien uur per dag (en negen uur lang in het weekend, ook op zondag!). Helaas is die hulp niet gratis: tenzij je kabelmodem de geest gegeven heeft, kom je terecht op een duur 0900-nummer tegen 45 eurocent per minuut. Daar hebben we natuurlijk rekening mee gehouden in de berekening van de scores, maar het had nauwelijks invloed op het eindresultaat van Telenet.

We kregen in het verleden regelmatig kritiek over het feit dat onze testen altijd hoge scores voor Telenet toonden, terwijl sommige mensen beweren dat hun kabelverbinding met geen stokken vooruit te branden is. Toegegeven, we hebben geen testbots over heel Vlaanderen staan en we weten dus niet hoe Telenet elders presteert. Wij testen echter twee drukke steden (Hasselt en Antwerpen) en nemen vaak steekproeven op tal van andere locaties (waaronder Oud-Turnhout, Turnhout, As, Lanaken en Zepperen). Op al deze locaties stellen we hetzelfde vast qua werksnelheid en connectiviteit. Als je geen XS4All ADSL Rocket kan krijgen, is Telenet nog steeds de beste keuze. We zijn benieuwd wat Telenet tegenover de toegenomen ADSL-dreiging zal stellen. Dát ze er iets tegenover gaan stellen, zou geen twijfel mogen lijden.

CONCLUSIE

Telenet is van zijn troon gestoten en wel door XS4All ADSL Rocket. De abonnementsvoorwaarden van Telenet zijn beter, maar XS4All biedt een hogere snelheid met minder beperkingen voor minder abonnementsgeld en dat bleek dus doorslaggevend. Voor alle gebruikerscategorieën haalt XS4All ADSL Rocket de eerste plaats. Kan je XS4All nog niet krijgen in jouw buurt, dan gaat de voorkeur uit naar nummer twee en dat is dus Telenet. Planet ADSL Mega blijkt ook heel aantrekkelijk en snel (het is immers gebaseerd op hetzelfde 8M-ADSL-profiel van KPN als XS4All ADSL Rocket), maar flink wat duurder. Als je dat te duur vindt, komt Planet ADSL One op de vierde plaats terecht. Belgacom Skynet ADSL biedt heel aantrekkelijke abonnementsvoorwaarden, maar blijkt qua snelheid voorlopig te moeten onderdoen voor het 4M-ADSL-profiel van KPN dat Planet ADSL One gebruikt. De minst aantrekkelijke breed-

bandabonnementen komen van Wanadoo en vooral XS4All ADSL Go. Die laatste plaats voor XS4All ADSL Go geeft je een idee hoezeer de snelheid van ADSL Rocket een rol speelt, want beide abonnementen hebben verder vrijwel dezelfde parameters. Heb je de pech dat je geen breedband kan krijgen, dan blijft alleen de modemtoegang over. De diverse providers hebben de faciliteiten en abonnementsvoorwaarden voor gratis toegang redelijk beperkt gehouden, zodat vaak een betalend abonnement een betere keuze blijkt. De meest indrukwekkende modemprovider over de hele lijn is Skynet 'Net Comfort'. Daarna blijkt Tiscali Complete een goede keuze te zijn. Allebei dus betalende accounts. De beste gratis abonnementen komen van Belgacom.Net en Tiscali Free. Meer details vind je in de tabellen. De grootste vernieuwingen voor het komende jaar hebben te maken met de verdere uitbreiding van de ADSL-bandbreedte en wat

Telenet daar tegenover zal stellen. XS4All ADSL Rocket zal voor Telenet wel als een koude douche gekomen zijn...

— Johan Zwiekhorst —

VAKTAAL

Downloaden: Het binnenhalen van bestanden op je computer via een netwerk of een modemverbinding.

TCP/IP: Transmission Control Protocol/Internet Protocol. Een standaard om gegevens over een netwerk tussen computers te transporteren. Deze communicatietaal tussen computers wordt meestal gebruikt over het internet.

Uploaden: Het versturen van een bestand naar een andere computer via een netwerk of een modemverbinding. Bij uploaden kopieer je een bestand van je computer naar een andere computer. Bij downloaden wordt dat proces omgekeerd.